

Nederlandse beleggers negatiever geworden over de VS, positiever over Europa

26 juni 2025 06:00 CEST | **RaboResearch** | Onderzoek

Carlijn Prins

Senior econoom

Carlijn.Prins@rabobank.nl

Nic Vrieselaar

Senior econoom

Nic.Vrieselaar@rabobank.nl

Het sentiment onder de Nederlandse beleggers is het afgelopen half jaar veranderd. Dat heeft alles te maken met de geopolitieke ontwikkelingen van het afgelopen half jaar. RaboResearch onderzocht de mening van de beleggers over deze ontwikkelingen met een enquête.

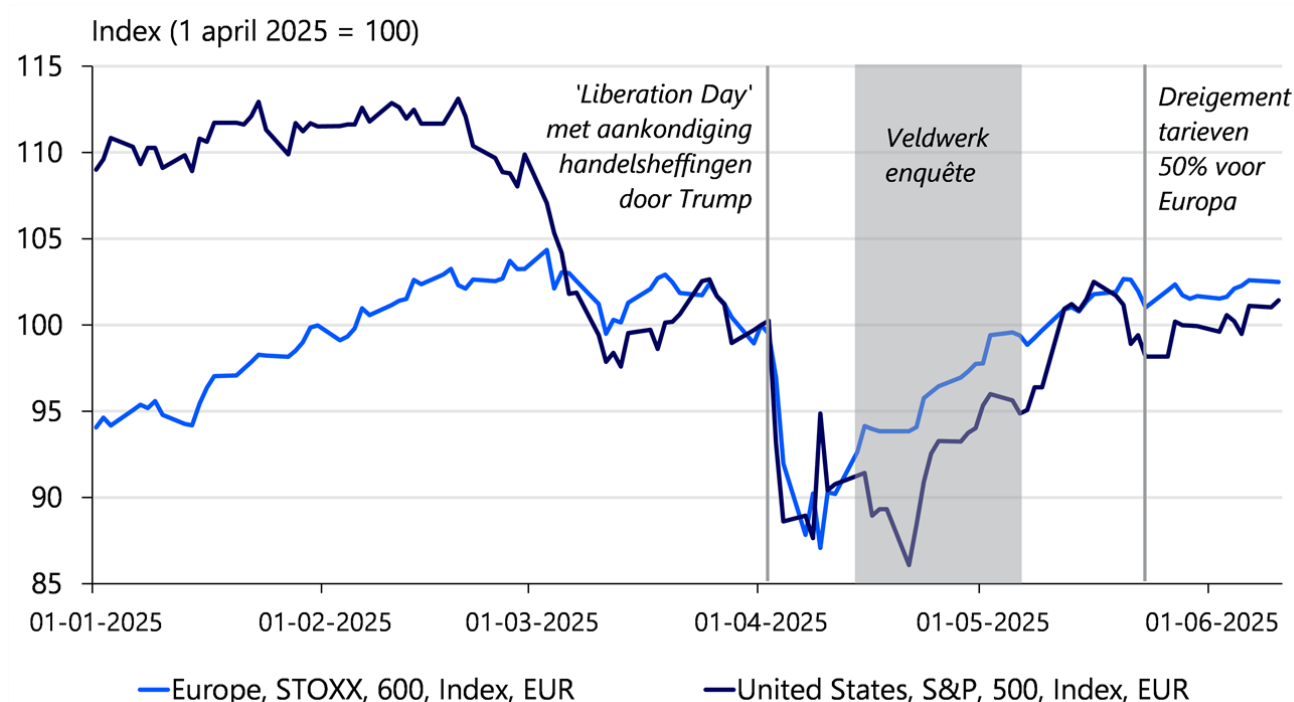
In het kort

- Nederlandse beleggers zijn in de afgelopen zes maanden negatiever geworden over beleggen in de Verenigde Staten. Ze zijn positiever geworden over beleggen in Europa, maar de negativiteit over de VS is ruim twee keer zo groot als de positiviteit over Europa.
- President Trump en het Amerikaanse beleid worden veelvuldig genoemd als reden waarom beleggers negatiever zijn geworden over beleggen in de VS. Ook woorden als 'onzekerheid', 'onvoorspelbaarheid', 'onbetrouwbaar' en 'wispelturig' komen regelmatig terug.
- Van de beleggers geeft 26% aan dat het aantal beleggingen dat zij en/of hun partner in de VS hebben, is afgenomen. Het aantal beleggingen in Europa is bij 25% van de beleggers toegenomen. Het verkoop- en koopgedrag hangt samen met de veranderde houding van beleggers.
- Beleggers zien de rol van de VS op het wereldtoneel als grootste bedreiging voor de waarde van hun beleggingen in de komende twaalf maanden. Ze zien ook de toenemende handelsbelemmeringen en oorlogen en conflicten als belangrijke bedreigingen.

Afgelopen halfjaar zijn de financiële markten regelmatig opgeschud door uitlatingen en maatregelen van de nieuwe Amerikaanse regering en de reacties daarop van andere landen (zie figuur 1). Om te onderzoeken hoe beleggers aankijken tegen deze ontwikkelingen, hebben we in een enquête gevraagd hoe de houding van Nederlandse beleggers over beleggen in de Verenigde Staten en Europa zich de afgelopen zes maanden heeft ontwikkeld. Ook vroegen we of beleggers daarnaar hebben gehandeld en wat zij vooruitkijkend als grootste bedreigingen zien voor de waarde van hun beleggingen. We gebruiken hiervoor een enquête onder 1.868 Nederlanders tussen de 18 en 80 jaar, waarvan 632

respondenten zelf beleggingen hebben, of samenwonen met een partner die beleggingen heeft die we in mei hebben gehouden (voor meer toelichting op de enquête, zie box 1).

Figuur 1: Amerikaanse beurzen klap nog niet te boven

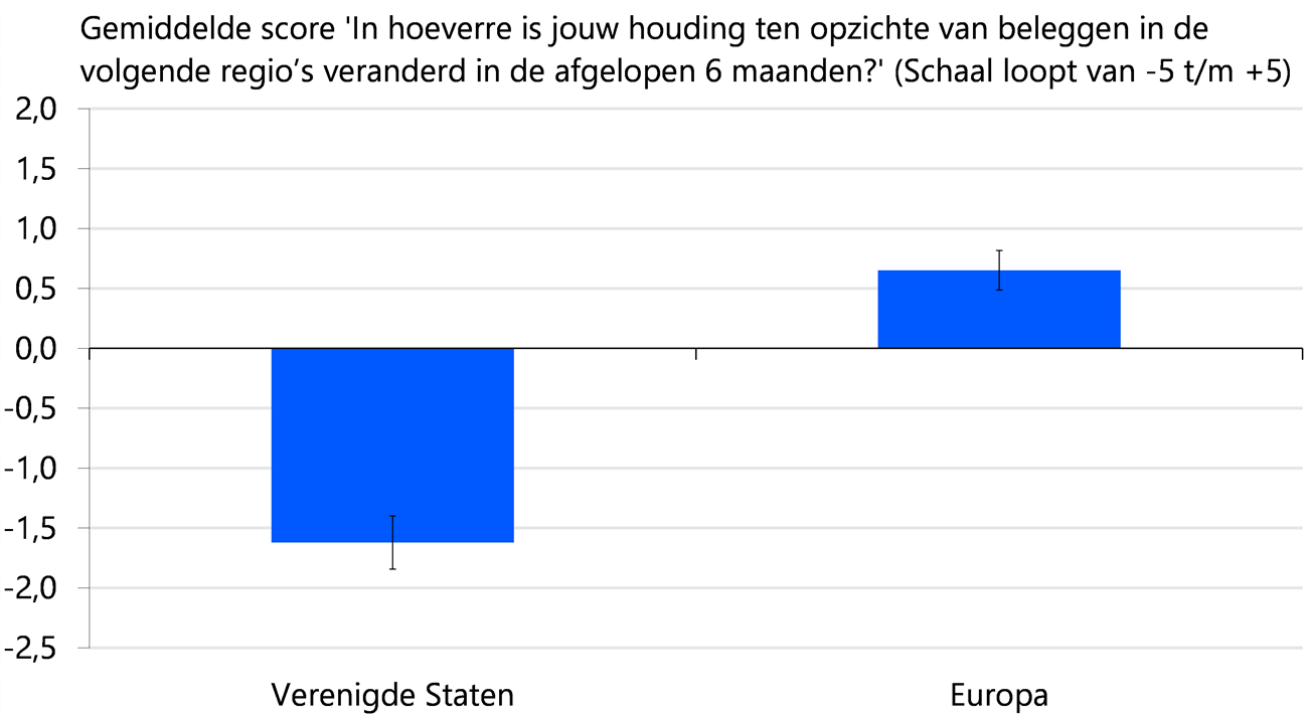
Bron: Macrobond, RaboResearch 2025

Beleggers werden de afgelopen zes maanden negatiever over de VS, positiever over Europa

Een kwart van de Nederlanders tussen de 18 en 80 jaar oud zegt dat zij of hun partner beleggingen hebben, blijkt uit de enquête. Vanwege de onrust op de financiële markten in de afgelopen maanden, hebben we beleggers gevraagd in welke mate hun houding ten opzichte van beleggen in de Verenigde Staten en in Europa in de afgelopen zes maanden is veranderd. Respondenten konden hun antwoorden geven op een 11-puntsschaal (lopend van -5, veel negatiever, tot 5, veel positiever), waarbij 0 betekende dat hun houding niet is veranderd. De resultaten laten zien dat beleggers negatiever zijn geworden over beleggen in de VS en positiever over beleggen in Europa (zie figuur 2). De negativiteit over de VS is ruim twee keer zo groot als de positiviteit over Europa.

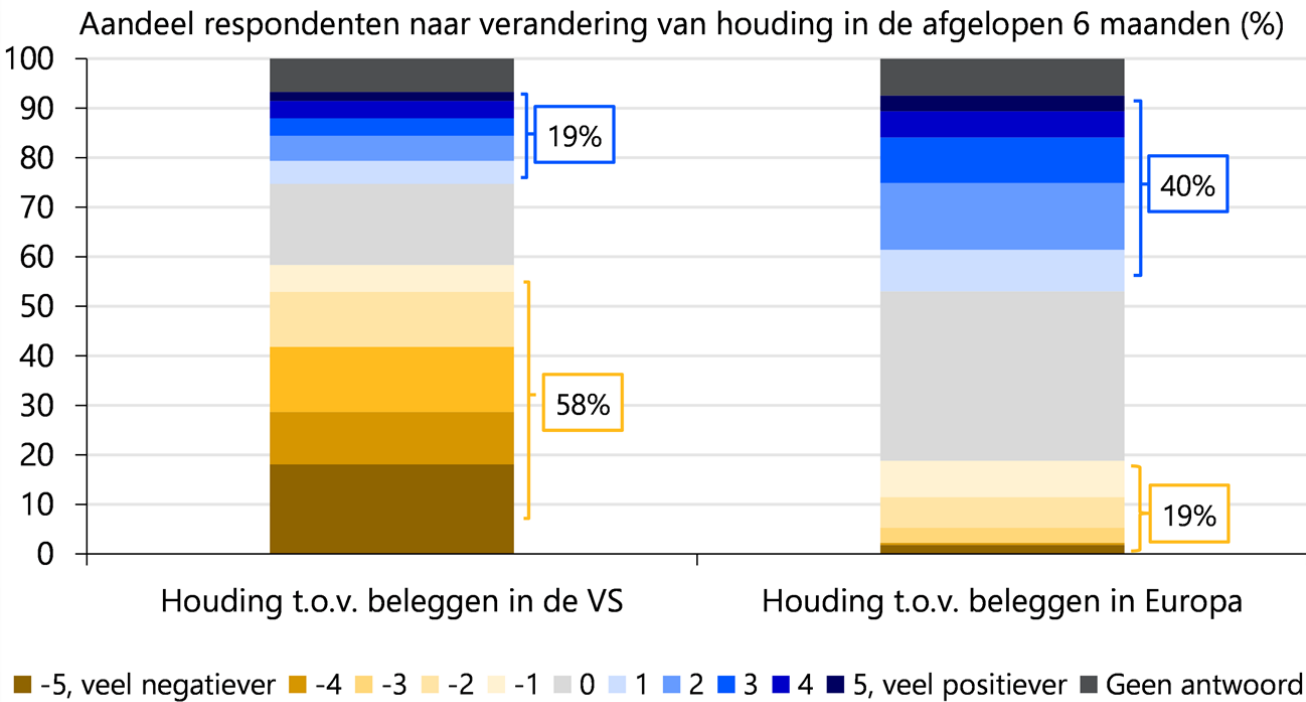
Ook zien we dat de negativiteit over de VS vrij breed is gedragen: een meerderheid (58%) van de beleggers geeft aan negatiever te zijn geworden over beleggen in de VS (zie figuur 3). Toch is ook 19% van de beleggers juist positiever geworden over beleggen in de VS. Voor Europa zijn de cijfers andersom, maar wel minder sterk: 40% van de beleggers is positiever over Europa, en 19% is negatiever over Europa.

Figuur 2: Beleggers negatiever geworden over VS; positiever over Europa

Bron: RaboResearch 2025

Figuur 3: Houding tegenover beleggen in Europa licht verbeterd

Bron: RaboResearch 2025

Verklaringen voor veranderd sentiment VS

We hebben respondenten die zeggen dat hun houding ten opzichte van beleggen in de VS is veranderd een open vraag gesteld waarom hun houding is veranderd. En dit hebben we ook gedaan voor beleggen in Europa. De open antwoorden zijn zoveel mogelijk teruggebracht tot steekwoorden. We hebben deze antwoorden niet gewogen om ze representatief te maken voor de Nederlandse bevolking. Daarmee geeft deze analyse slechts een indruk van de redenen die een rol spelen bij het veranderde sentiment.

Van de respondenten die negatiever zijn over de VS, konden we 89% van de open antwoorden coderen tot één of meerdere termen (zie figuur 4). Een ruime meerderheid van 71% van deze respondenten noemt de Amerikaanse president. Kleurrijk taalgebruik over de Amerikaanse president hebben we teruggebracht naar de term 'Trump'. Daarnaast noemt nog 3% de 'regering'. Verder komen termen als het 'gedrag' (5%) van Trump en het 'beleid' (19%) van hem en zijn regering, en specifiek 'handelsbelemmeringen' (10%) relatief vaak terug. Woorden als 'onbetrouwbaar' (5%), 'onvoorspelbaarheid' (7%), 'onzekerheid' (4%), 'wispelturig' (4%) en 'onberekenbaar' (1%) worden daarnaast gebruikt om het beleid van de Amerikaanse president, diens regering en de situatie in de VS te omschrijven. Tot slot noemen enkelen ook termen als 'autocratisering' (2%), 'alleenheerser' (1%) en eigenbelang (1%).

Een aantal citaten die het sentiment van beleggers weergeven:

"Trump zet de hele wereld op zijn kop en is zo wispelturig dat de beurzen daar gigantisch op reageren. Hij is nog maar een aantal maanden aan de macht dus dat worden nog heel vervelende en onzekere jaren."

"Tarieven zijn slecht voor de handelsstromen en bedrijven"

"VS heeft een hele andere koers ingezet sinds Trump aan de macht is"

"De VS heeft zichzelf door Trump onsympathieker gemaakt, waardoor ik daar niet meer wil beleggen. Ook de bedrijven in de VS worden van zijn maatregelen er niet beter van"

"De regering en president zijn onvoorspelbaar en onbetrouwbaar. Eigenbelang gaat voor landsbelang"

Figuur 4: Beleid Trump oorzaak negatiever sentiment VS

Noot: Voor de leesbaarheid zijn de woorden niet volledig in verhouding weergegeven. Zie de lopende tekst voor meer toelichting op hoe vaak termen zijn genoemd. Bron: RaboResearch, gemaakt met Woordvolk.nl 2025

Van de respondenten die positiever zijn geworden over beleggen in de VS is het aantal antwoorden dat tot steekwoorden kan worden teruggebracht geringer. We doen daarom geen uitgebreid verslag van die reacties. In grote lijnen zien we dat ook onder deze groep beleggers de rol van Trump en het beleid in de VS groot is in hun veranderde houding over beleggen in de VS.

Verklaringen voor veranderd sentiment Europa

De open antwoorden voor Europa waren minder goed ingevuld, waardoor we slechts 60% van de antwoorden van degenen die positiever zijn over Europa kunnen indelen onder één of meerdere steekwoorden. Bovendien zijn de antwoorden diffuser (zie figuur 5). De ontwikkelingen in de VS spelen ook een belangrijke rol bij het positievere sentiment over Europa. Zo is 'Trump' opnieuw de meest genoemde term (nu door slechts 14% van de respondenten waarvan we het antwoord konden indelen in steekwoorden) en ook de VS wordt relatief vaak genoemd (7%). Daarnaast noemen respondenten regelmatig de 'eigen-regio' (9%), bijvoorbeeld dat ze daar meer op willen focussen, dat ze zich er meer onderdeel van voelen en soms ook dat Europa sterker (3%) of onafhankelijker zal (moeten) worden (7%). Ook noemen beleggers dat er 'investeringen' (3%) worden verwacht, die 'kansen' bieden (4%). Specifiek wordt onder meer de defensie-industrie genoemd (2%). Verder noemen respondenten 'stabiliteit' (8%) als positief punt over Europa. Andere steekwoorden die regelmatig terugkomen zijn 'samenwerking' (6%), 'eenheid' (6%) en 'saamhorigheid' (4%).

ook weer vaak genoemd, net als 'onzekerheid'. Verder noemen deze beleggers oorlog relatief vaak als reden voor hun negatievere sentiment over Europa, soms specifiek de oorlog in Oekraïne.

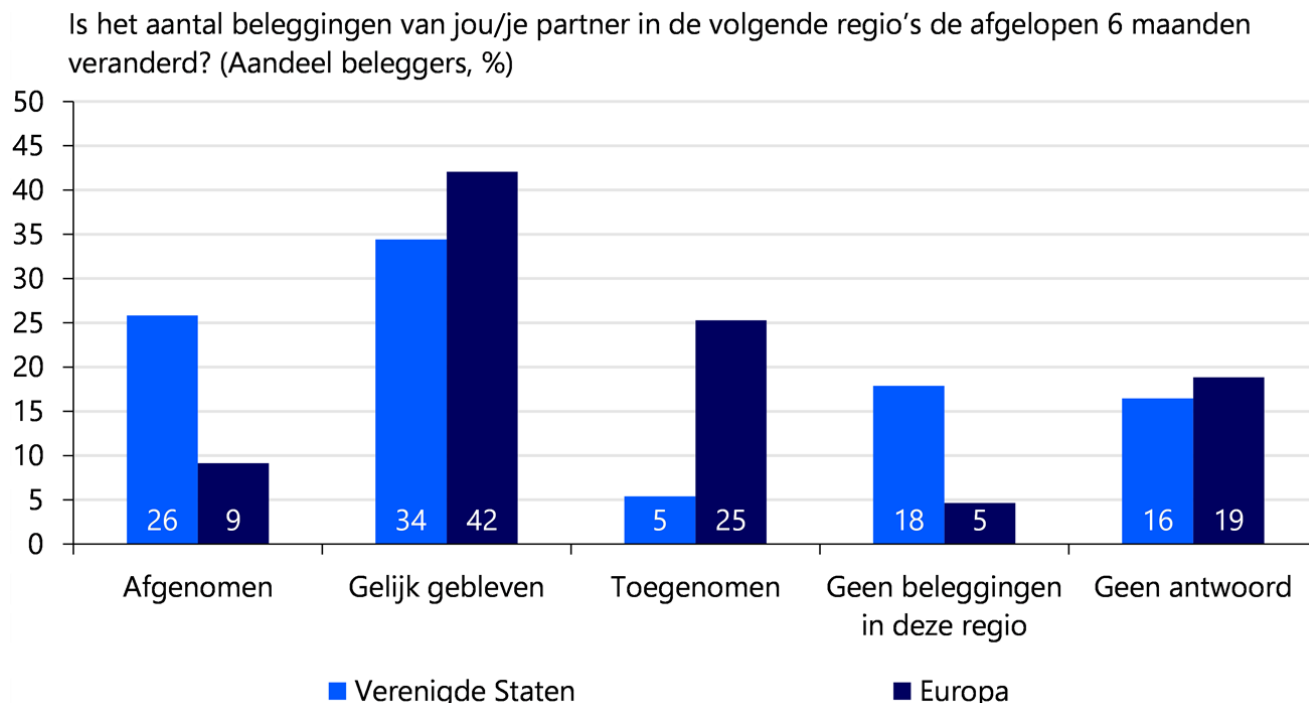
Amerikaanse beleggingen verkocht, Europese gekocht

De beleggers in ons onderzoek zijn naar eigen zeggen meer in Europa gaan beleggen en minder in de VS (zie figuur 6). Van de beleggers geeft 26% aan dat het aantal beleggingen dat zij in de VS hebben de afgelopen zes maanden is afgenomen. Bij 5% nam het aantal beleggingen in de VS toe. Voor Europa is de ontwikkeling juist andersom: 25% van de beleggers geeft aan dat het aantal beleggingen in deze regio toenam, en bij 9% nam het aantal beleggingen af.

Zoals valt te verwachten, hangt de mate waarin beleggers beleggingen hebben gekocht of verkocht, deels samen met hun veranderde houding ten opzichte van de VS en Europa: wie negatiever is over de VS, heeft vaker Amerikaanse beleggingen verkocht dan gekocht. En wie positiever is over Europa, heeft vaker Europese beleggingen gekocht dan verkocht.

Verder valt op dat Nederlandse beleggers vaker in Europa beleggen dan in de VS. Zo geeft 18% van de beleggers aan dat ze geen beleggingen hebben in de VS, en slechts 5% zegt dit over Europa. Dit fenomeen – dat beleggers meer geneigd zijn te beleggen in eigen land of regio – staat ook wel bekend als de *home bias*.

Figuur 6: Amerikaanse beleggingen verkocht, Europese gekocht

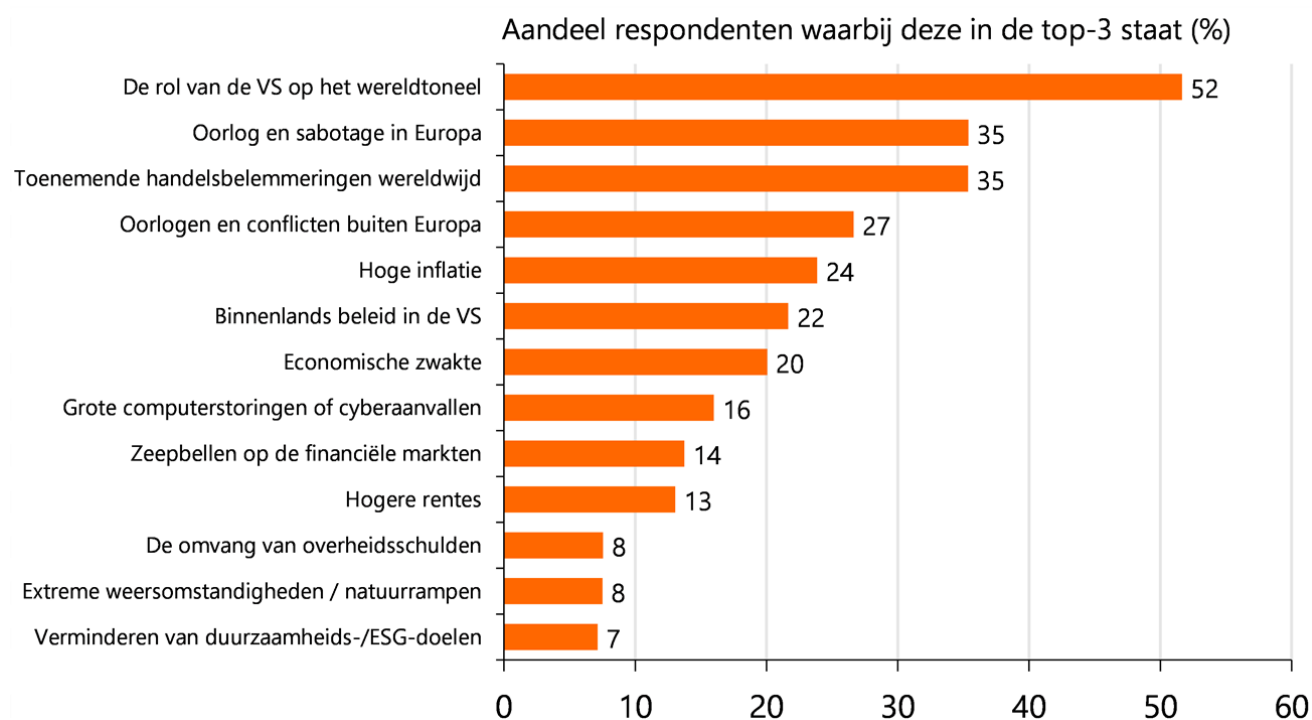

Bron: RaboResearch 2025

Beleggers zien de rol van de VS op het wereldtoneel als grootste bedreiging

We hebben beleggers ook gevraagd wat zij als grootste bedreiging zien voor de waarde van hun beleggingen in de komende twaalf maanden. Ze konden een top-drie kiezen uit een lijst van dertien gerandomiseerde potentiële bedreigingen (zie figuur 7). Beleggers zien als grootste dreiging de rol van de VS op het wereldtoneel. Zij zetten dit het vaakst in de top-drie. Het is ook met afstand de potentiële bedreiging die zij het meest op plek één zetten, vaker dan toenemende handelsbelemmeringen. De zorgen van beleggers over de VS lijken dus verder te gaan dan enkel het handelsbeleid. Dit kan te maken hebben met de ruzie tussen Trump en de Oekraïense president Zelensky eind februari, met de dreigementen van Trump om uit de NAVO te stappen, om steun aan Oekraïne in te trekken en om Canada en Groenland in te lijven bij de VS. Beleggers noemen ook zaken als oorlog, conflicten en sabotage relatief veel als potentiële dreiging voor de waarde van hun beleggingen.

Figuur 7: Geopolitiek grootste bedreigingen in de komende twaalf maanden

Bron: RaboResearch

Conclusie en discussie

De ontwikkelingen in de Verenigde Staten en het beleid en gedrag van de Amerikaanse president houden de gemoederen van beleggers bezig. Zo zijn de beleggers in ons onderzoek in de afgelopen zes maanden negatiever over beleggen in de VS. Ze noemen Trump en zijn beleid vaak als oorzaak, en respondenten geven vaak aan dat ze onzekerheid ervaren en het beleid onvoorspelbaar vinden. Ook

vooruitkijkend zien beleggers de ontwikkelingen in de VS als grote bedreigingen voor de waarde van hun beleggingen. Na het veldwerk bleef de communicatie vanuit het Witte Huis inderdaad grillig. Zo dreigde de VS opnieuw met heffingen op Europese import, maar stelde het land vervolgens ook deze heffing weer uit. En in Trumps belastingplan ('Big Beautiful Bill') zit de mogelijkheid om buitenlandse beleggers een belasting op te leggen. Daarmee blijft de onzekerheid over het Amerikaanse beleid, mondiale handelsbelemmeringen en de geopolitieke verhoudingen hoog, net als de impact op de economie en de winstgevendheid van bedrijven.

Beleggers zijn juist positiever over beleggen in Europa, hoewel deze toename in positiviteit kleiner is dan de toegenomen negativiteit over beleggen in de VS. Een deel van de beleggers heeft naar eigen zeggen ook gehandeld naar hun veranderde sentiment. Per saldo geven respondenten aan dat ze beleggingen in de VS hebben verkocht en beleggingen in Europa hebben gekocht. Daarmee strookt het gedrag van Nederlandse beleggers met de beursontwikkelingen en kapitaalstromen van het afgelopen half jaar.

Box 1: Toelichting op de enquête

Voor deze publicatie maken we gebruik van een enquête onder Nederlanders van 18 tot en met 80 jaar. In totaal gebruiken we de antwoorden van 1.868 respondenten, waarvan 632 respondenten zelf beleggingen hebben, of samenwonen met een partner die beleggingen heeft. Deze groep is met een kruislingse weging op leeftijd, geslacht en opleidingsniveau representatief gemaakt voor de Nederlandse bevolking op deze drie kenmerken. Het aantal beleggers in ons onderzoek (632 respondenten) is vergelijkbaar met het aantal beleggers in de meest recente Consumentenmonitor-beleggers van de AFM (675 respondenten). Ook qua leeftijd, opleiding en geslacht lijkt onze groep beleggers op de groep beleggers uit het meest recente AFM-onderzoek.

We hebben de enquête gehouden tussen 14 april en 6 mei 2025. Daarmee startte het veldwerk twaalf dagen nadat de Amerikaanse president Trump grootschalige handelsheffingen aankondigde op producten uit de Europese Unie, China en veel andere landen. Het was de door Trump genoemde 'Liberation Day', waarop veel landen tegenmaatregelen aankondigden. In de weken daarna herstelden de beurzen weer wat nadat bleek dat de soep niet zo heet werd gegeten (zie figuur 1).

Disclaimer

Dit is een publicatie van Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd in Amsterdam, Nederland en/of één of meer van de met haar in een groep verbonden rechtspersonen en vennootschappen (hierna gezamenlijk en afzonderlijk: "**Rabobank**"). Rabobank heeft een vergunning en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Rabobank London Branch is geautoriseerd door de Prudential Regulation Authority ("**PRA**") en staat onder toezicht van de Financial Conduct Authority en de PRA (beperkt). Details over de omvang van het toezicht van de PRA zijn op aanvraag verkrijgbaar. Rabobank London Branch is geregistreerd in Engeland en Wales onder nr. BR002630. Een overzicht van alle locaties van waaruit Rabobank onderzoekspublicaties uitgeeft en de relevante lokale toezichthouders is te vinden op: <https://www.rabobank.com/knowledge/raboresearch-locations>.

De informatie en meningen in dit document zijn indicatief en alleen bedoeld voor discussiedoeleinden. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de in dit document beschreven transacties en/of commerciële ideeën. Dit document is uitsluitend bedoeld voor informatieve doeleinden en mag niet worden opgevat als aanbod, uitnodiging of aanbeveling. Dit document vormt niet de basis van en er kan geen beroep op worden gedaan in verband met enige overeenkomst of transactie danwel enige toezegging van Rabobank om een overeenkomst of transactie aan te gaan. De inhoud van deze publicatie is algemeen van aard en houdt geen rekening met uw persoonlijke doelstellingen, financiële situatie of behoeften. De informatie in dit document is niet bedoeld en mag niet worden opgevat als een advies (waaronder, maar niet beperkt tot, een advies in de zin van artikel 1:1 en artikel 4:23 van de Wet op het financieel toezicht). U dient zelf na te gaan of de informatie en uitingen in deze publicatie geschikt zijn in het licht van uw specifieke omstandigheden en waar nodig financieel, juridisch en/of fiscaal advies in te winnen. Dit document is gebaseerd op openbare informatie. De informatie en verklaringen in dit document zijn samengesteld of verkregen uit bronnen die betrouwbaar worden geacht, maar er wordt geen garantie of verklaring gegeven omtrent de nauwkeurigheid, volledigheid of juistheid ervan, noch uitdrukkelijk noch stilzwijgend.

De informatie en uitspraken in dit document zijn te goeder trouw opgesteld op de datum van publicatie van dit document of deze marketingcommunicatie. Elke mening, prognose of schatting in dit document vormt een oordeel van Rabobank op de publicatiedatum van dit document, en er kan geen garantie worden gegeven dat toekomstige resultaten of gebeurtenissen in overeenstemming zullen zijn met een dergelijke mening, prognose of schatting. Alle informatie en uitspraken in dit document kunnen wijzigen zonder voorafgaande kennisgeving. Rabobank aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud van deze publicatie en/of enige schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document of de inhoud ervan, en/of enige schade die anderszins in verband daarmee ontstaat.

Dit document mag niet worden gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd, geheel of gedeeltelijk, voor welk doel dan ook, tenzij met voorafgaande schriftelijke toestemming van Rabobank. De verspreiding van dit document kan wettelijk beperkt zijn in bepaalde jurisdicties. Ontvangers van dit document dienen zich te informeren over dergelijke beperkingen en deze na te leven.

Een samenvatting van de onderzoeksmethoden die Rabobank hanteert, is te vinden op onze [website](#).

Coöperatieve Rabobank U.A., Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, Nederland. Alle rechten voorbehouden.

Bron

<https://www.rabobank.nl/kennis/d011483267-nederlandse-beleggers-negatiever-geworden-over-de-vs-positiever-over-europa>